

**A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
h a t á r o z a t a**

Az ügy száma: Köm. 5019/2019/4.

A tanács tagjai: **Dr. Patyi András** a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró,
Dr. Horváth Tamás bíró

Az indítványozó: Budapest Főváros Kormányhivatal
(1056 Budapest Váci u. 62-64.)

Az indítványozó képviselője: dr. Horváth Zsuzsanna jogtanácsos

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota
Önkormányzata
(1153 Budapest, Bocskai u. 1-3.)

Az érintett önkormányzat képviselője: Balázsnyé Dr. Kis Ágnes Mária kamarai
jogtanácsos

Az ügy tárgya: rendeletalkotási kötelezettség elmulasztása

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (1) bekezdésének b) pontjából, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 6/C. § (1) bekezdéséből eredő és 25. § (1) bekezdésében előírt rendeletalkotási kötelezettségét elmulasztotta, mert nem alkotta meg a 2019. évi költségvetéséről szóló rendeletét;
- felhívja a képviselő-testületet, hogy jogalkotási kötelezettségének 2019. október 11-ig tegyen eleget;
- elrendeli, hogy a határozat közzétételére az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) a rendelkezésére álló információk alapján megállapította, hogy Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) nem alkotta meg a 2019. évi költségvetéséről szóló rendeletét, ezzel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 25. § (1) bekezdésében előírt rendeletalkotási kötelezettségét elmulasztotta.

[2] Erre tekintettel a Kormányhivatal 2019. április 15-én kelt törvényességi felhívásában felhívta az Önkormányzatot, hogy jogalkotási kötelezettségének 30 napon belül tegyen eleget.

[3] A polgármester 2019. május 17-án kelt válaszában tájékoztatta a Kormányhivatalt, hogy a – költségvetési rendelettervezet is tartalmazó – napirendet sem az április 25-re összehívott ülésen, sem a május 9-re, majd május 14-re összehívott rendkívüli ülésen a képviselő-testület nem fogadta el, ennek hiányában a javaslatot nem tárgyalta.

Az indítvány és az érintett önkormányzat állásfoglalása

[4] Mivel a törvényességi felhívásban előírt határidő eredménytelenül telt el, a Kormányhivatal a Kúria Önkormányzati Tanácsához fordult. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 148. § (1) bekezdése és 149. § (1) bekezdése alapján indítványozta az Áht. 25. § (1) bekezdésében előírt rendeletalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítását és határidő tűzésével az önkormányzat kötelezését arra, hogy az előírt eljárásrend betartásával 2019. évre szóló költségvetési rendeletet fogadjon el.

[5] Indítványában a fenti jogszabályhelyen kívül az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjára, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Hatásköri törvény) 138. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2012. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 111. § (3) bekezdésére hivatkozott.

[6] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése szerint felhívta az érintett Önkormányzatot az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.

[7] Az Önkormányzat védiratában előadta, hogy a jegyző által előkészített rendelettervezetet a polgármester 2019. február 14-én az Áht. 24. § (3) bekezdésének megfelelően a képviselő-testület ülésére benyújtotta. A tervezet azonban a 2019. február 26-án tartott képviselő-testületi ülésen nem kapta meg az elfogadáshoz szükséges minősített többséget. A módosító javaslatok alapján átdolgozott rendelettervezetet a képviselő-testület március 11-én, majd április 2-án tartott ülésén nem fogadta el, a március 18-ra és április 9-re összehívott üléseken még a napirendet sem fogadta el. A törvényességi felhívást követően, az ismételten átdolgozott költségvetési javaslatot (is) tartalmazó napirendet a képviselő-testület a 2019. április 25-i, május 9-i és május 14-i rendkívüli ülésein sem fogadta el, ennek hiányában nem tárgyalta a Kormányhivatal törvényességi felhívását, sem a költségvetési rendelet tervezetét.

A Kúria döntésének jogi indoka

[8] Az indítvány megalapozott.

[9] Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése „a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között” hatalmazza fel a helyi önkormányzatokat rendeletalkotásra, az f) pontja értelmében „meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik”. Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése szerint „feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot”. A költségvetési rendelet megalkotása tehát közvetlenül az Alaptörvényre visszavezethető jogalkotási felhatalmazást jelent a helyi önkormányzatok számára.

[10] A Hatásköri tv. 138. § (1) bekezdés b) pontja, értelmében: „[a] képviselő-testület gazdálkodási feladata és hatásköre: (...) megalkotja a helyi önkormányzat költségvetéséről szóló rendeletet, illetve az ahhoz kapcsolódó egyéb rendeleteket.” Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy a helyi önkormányzatok az autonómiájukba

tartozó jogait törvényi keretek között gyakorolhatják. A költségvetés – gazdálkodási terv – kialakítása és elfogadása ezért a tartalom-meghatározás autonómiája mellett egyben rendeletalkotási kötelezettség is a települési önkormányzat számára. E kötelezettség abból is következik, hogy az Áht. 3. § (3) bekezdése értelmében az államháztartás önkormányzati alrendszerének egyik eleme a helyi önkormányzat, amely ekként központi költségvetési források felhasználója. Az Áht. által alapelvei szinten megfogalmazott, az átlátható működés biztosításának egyik feltétele pedig az, hogy a helyi önkormányzat a központi költségvetésből származó forrásokat normatív módon rögzítse. Az Áht. 6/C. § (1) bekezdés első mondatát értelmében a helyi önkormányzat bevételeit és kiadásait a helyi önkormányzat költségvetése tartalmazza. (Köf.5012/2018/3.

[11] Az Áht. a költségvetési rendelet megalkotásának folyamatát [Áht. 24. § (4) bekezdés] és a rendelet elfogadását határidőhöz köti [Áht. 25. § (1) bekezdés], melynek értelmében az Önkormányzatnak a költségvetésről szóló rendeletét legkésőbb 2019. március 15. napjáig kellett volna elfogadnia.

[12] A hivatkozott rendelkezések alapján a költségvetés megalkotása az Önkormányzatnak mind az Alaptörvényből, mind az Áht.-ből, mind a Hatásköri törvényből eredő törvényi kötelezettsége. Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az Önkormányzat törvényből eredő jogalkotási feladatát elmulasztotta, amikor nem alkotta meg a 2019. évi költségvetését.

[13] A Kp. 149. § szerint „[ha] a Kúria megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget.” A Kp. alapján a jogkövetkezmény tehát kettős: részben meg kell állapítani a mulasztás tényét, részben pedig határidő tűzésével arra kell kötelezni a helyi önkormányzatot, hogy pótolja mulasztását és alkossa meg a rendeletét. A Kúria felhívta az Önkormányzatot, hogy a törvényen alapuló rendeletalkotási kötelezettségének 2019. október 11-ig tegyen eleget.

Záró rész

[14] A Kúria az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[15] A Kp. 141. § (4) bekezdése szerint önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségüket maguk viselik.

[16] A helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[17] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 139. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 116. § d) pontja és 149. § (2) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. szeptember 10.

Dr. Patyi András s. k. a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola s. k. előadó bíró, Dr. Horváth Tamás s.k. bíró